

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος

Τηλέφ.: 2421066525-Fax: 2421069545

e-mail: fyto12@otenet.gr

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :

- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: Δρ Θ. Μόσχος,

ΑΜΠΕΛΙ: 4 /23.04.2019

ΕΧΘΡΟΙ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

ΒΛΑΣΤΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ:

Επιμήκυνση ανθοταξιών

Ανθοταξίες πλήρως αναπτυγμένες

Μήκος βλαστού (15–30 εκ.)

Στις πιο θερμές, στις παραθαλάσσιες περιοχές καθώς και στις πιο πρώιμες ποικιλίες η βλάστηση έχει ήδη ξεπεράσει τα 15 εκ. Στο παρόν δελτίο αναφέρονται οι σημαντικότεροι εχθροί και οι σοβαρότερες ασθένειες που είναι δυνατό να αντιμετωπίσει η τρυφερή βλάστηση της καλλιέργειας μήκους μεταξύ 15–30 εκ., δηλ. την περίοδο κατά την οποία οι ανθοταξίες επιμηκύνονται και αναπτύσσονται πλήρως.

ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ

Τα ανωτέρω βλαστικά στάδια της καλλιέργειας είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα σε προσβολές από τη μυκητολογική ασθένεια

Τις τελευταίες 2—3 εβδομάδες ο καιρός παραμένει ιδιαίτερα ασταθής με βροχές, υψηλά επίπεδα υγρασίας και θερμοκρασίες ελαφρώς χαμηλότερες από ότι συνήθως για την εποχή. Αυτές οι καιρικές συνθήκες ευνοούν τη γρήγορη εξάπλωση της ασθένειας. Επίσης, η πρόγνωση του καιρού για τις επόμενες 4—5 ημέρες προβλέπει παρόμοια εξέλιξη του καιρού με κάπως υψηλότερες θερμοκρασίες.

Για το λόγο αυτό, σε περιοχές που η ασθένεια έχει ήδη εμφανιστεί ή εμφανίζεται συχνά και ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ευαίσθητες ποικιλίες, συστήνεται η συνέχιση της προστασίας των καλλιεργειών με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο μυκητοκτόνο. Δεν συνιστάται η χρήση χαλκούχου σκευάσματος στα στάδια αυτά, διότι προκαλείται καθυστέρηση στη βλάστηση.

Συνιστάται η ορθολογική εναλλαγή μυκητοκτόνων από διαφορετικές κατηγορίες, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος δημιουργίας ανθεκτικότητας του μύκητα.

Δεδομένου ότι αυτή την εποχή ο ρυθμός επιμήκυνσης της βλάστησης είναι ιδιαίτερα ταχύς, η προστασία των αμπελώνων από το παθογόνο είναι επιβεβλημένη στις υγρές περιοχές και για όσο διάστημα επικρατούν βροχοπτώσεις.

Επίσης, σε κάθε περιοχή η προστασία των αμπελώνων από την ασθένεια πρέπει να είναι γενικευμένη, ώστε να μην υπάρχουν εστίες πολλαπλασιασμού και διασποράς μολυσμάτων του μύκητα. Επισημαίνεται ότι τα κονίδια του μύκητα είναι αεροσπόρια, με αποτέλεσμα να μεταφέρονται και να μολύνουν σε μεγάλες αποστάσεις.

Σε περιοχές όπου η ασθένεια δεν ενδημεί, καθώς και σε ανθεκτικές ποικιλίες, συνιστάται η επισκόπηση του αμπελώνα αμέσως μετά την επικράτηση συνθηκών περονοσπόρου (απαιτείται η συνεχής και επί αρκετές μέρες επικράτηση σχετικής υγρασίας μεγαλύτερης από 85% και θερμοκρασία από 13—27⁰ C). Συστήνεται άμεσα ψεκασμός μόνο στην περίπτωση που διαπιστώνονται προσβολές (εξανθήσεις του μύκητα).

Σημειώνεται ότι η καταπολέμηση του **περονοσπόρου** μπορεί να συνδυαστεί με αυτή του **ωιδίου**.

Καλλιεργητικά μέτρα που βελτιώνουν την κυκλοφορία του αέρα μέσα στον αμπελώνα και συντελούν στο ταχύτερο στέγνωμα των φυτών από τη βροχή ή τη δροσιά, συμβάλουν καθοριστικά στον περιορισμό της σοβαρότητας της ασθένειας. Τέτοια μέτρα είναι: 1) η επαρκής αποστράγγιση του εδάφους, 2) η καταστροφή των ζιζανίων και 3) το σωστό βλαστολόγημα και ξεφύλλισμα.

ΩΙΔΙΟ

Ο ρυθμός αύξησης της βλάστησης είναι υψηλός την εποχή αυτή και ο κίνδυνος μολύνσεων από την ασθένεια μεγάλος. Οι καιρικές συνθήκες των αμέσως επόμενων ημερών φαίνεται ότι ευνοούν τη γρήγορη εξάπλωση του μύκητα. Γενικά, συνιστάται προσοχή σε περιοχές όπου η ασθένεια ενδημεί καθώς και στις ευαίσθητες ποικιλίες. Στις περιπτώσεις αυτές συστήνεται για προληπτικούς λόγους η συνέχιση της προστασίας των καλλιεργειών από την ασθένεια με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο μυκητοκτόνο..

Σε κάθε περίπτωση είναι χρήσιμο οι αμπελουργοί να επισκοπούν τον αμπελώνα μία φορά την εβδομάδα, να προβαίνουν σε μία εκτίμηση της προσβολής (ποσοστό πρέμνων με προσβολή) και να συλλέγουν και να καταστρέφουν τούς προσβεβλημένους βλαστούς. Πιθανή επανάληψη του ψεκασμού κατά τη διάρκεια αυτών των σταδίων είναι συνάρτηση της επανεκτίμησης της προσβολής, των καιρικών συνθηκών, της ευαισθησίας της ποικιλίας και της διάρκειας δράσης του μυκητοκτόνου.

Η ένταση της ασθένειας μειώνεται με μία σειρά καλλιεργητικών μέτρων, μεταξύ των οποίων και τα θερινά κλαδέματα, τα οποία διευκολύνουν τον αερισμό και την έκθεση στο φως της βλάστησης και των βοτρυών.

Συνιστάται να δοθεί μεγάλη σημασία στην ορθολογική εναλλαγή ωιδιοκτόνων από διαφορετικές κατηγορίες, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος δημιουργίας ανθεκτικότητας του μύκητα.

Η καταπολέμηση του **ωιδίου** μπορεί να συνδυαστεί με αυτή του **περονοσπόρου**.

ΕΥΔΕΜΙΔΑ

Η πρώτη πτήση του εντόμου βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, με ιδιαίτερα αυξημένους αριθμούς συλλήψεων ακμαίων στις περισσότερες αμπελουργικές περιοχές του Τυρνάβου.

Την εποχή αυτή η ευδεμίδα δεν αποτελεί κίνδυνο για την αμπελοκαλλιέργεια, διότι τα ακμαία της διαχειμάζουσας γενιάς γεννούν και οι προνύμφες τους αναπτύσσονται ως επί τω πλείστον σε πολλούς άλλους ξενιστές.

Οι προνύμφες της πρώτης γενιάς που προσβάλλουν τα άνθη κατά κανόνα δεν προκαλούν οικονομικής σημασίας ζημιές στην παραγωγή. Οι ανθοταξίες έχουν μεγάλο αριθμό ανθέων, σε σχέση με τον αριθμό των ραγών που τελικά σχηματίζονται σε αυτές. Η καρπόδεση, αφορά συνήθως ένα ποσοστό από 30% έως 50% των ανθέων. Φαίνεται, ότι η όποια ζημιά στα άνθη από τις προνύμφες της ευδεμίδας, προκαλεί μία εξισορροπητική μείωση της φυσικής ανθόρροιας. Ανάλογα με την ποικιλία, το πρέμνο μπορεί να αναπληρώνει σε ορισμένες περιπτώσεις, έως και το 50% των ανθέων της ανθοταξίας. Επίσης, την εποχή αυτή δραστηριοποιείται πληθώρα φυσικών εχθρών (αρπακτικά και παρασιτοειδή), που ελέγχουν σε σημαντικό ποσοστό τους πληθυσμούς του εντόμου.

Για το λόγο αυτό δεν συνιστάται η καταπολέμηση του εντόμου σε αυτά τα βλαστικά στάδια, αλλά και γενικότερα η καταπολέμηση των προνυμφών της ανθόβιας γενιάς.

ΤΕΤΡΑΝΥΧΟΙ

Προσβάλλουν το φύλλωμα προκαλώντας χλωρωτικές κηλίδες. Σε έντονες προσβολές τους καλοκαιρινούς μήνες τα φύλλα αποκτούν υπόψαιο χρώμα.

Συνιστάται η συστηματική παρακολούθηση για την διαπίστωση της παρουσίας των τετρανύχων, αλλά και των ωφελίμων ακάρεων (οικ. Phytoseiidae) και εντόμων.

Η παρακολούθηση γίνεται με συστηματικές δειγματοληψίες εβδομαδιαίως, ως εξής: από 20 πρέμνα / στρέμμα (με έμφαση στις εξωτερικές γραμμές), επιλέγεται 1 φύλλο / πρέμνο. Το φύλλο επιλέγεται μεταξύ 2^{ου}—4^{ου} μεσογονατίου για την περίοδο της έντονης βλαστητικής δραστηριότητας, ενώ για το υπόλοιπο διάστημα (άνθιση—τρύγος) διαλέγουμε το 4^ο φύλλο. Η παρακολούθηση πρέπει να γίνεται πάντα με την βοήθεια μεγεθυντικού φακού.

Επέμβαση με κατάλληλα και εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, συνιστάται μόνο σε έντονες προσβολές (> 70% φύλλων προσβεβλημένα) και εφόσον η αναλογία αρπακτικά : φυτοφάγα είναι μικρή (< 1: 5).

Επίσης, συνιστάται η καταστροφή των ζιζανίων μέσα και γύρω από τους αμπελώνες.

ΣΥΣΤΑΣΗ: Καλούνται οι καλλιεργητές, ιδίως αυτήν την εποχή, να επισκέπτονται όσο το δυνατό συχνότερα τις καλλιέργειες, προκειμένου να διαπιστώνουν έγκαιρα τυχόν προσβολές από φυτοπαράσιτα έτσι, ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, με το μικρότερο οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος.

Προσοχή: Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο www.minagric.gr.

Ο Προϊστάμενος Τμήματος

Δρ. Δημήτριος Λύκας